

سازمان بیمه سلامت ایران

پژوهشکده علوم پهداشتی

طرح پژوهشی

امکان سنجی طراحی مدل محاسبه قیمت تمام شده خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی در مراکز تحت پوشش سازمان بیمه خدمات درمانی

به سفارش

سازمان بیمه سلامت ایران

مجری: دکتر افسون آین پرست

عضو هیات علمی پژوهشکده علوم پهداشتی جهاد دانشگاهی
مرکز تحقیقاتی سنجش سلامت

۱۳۹۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Archive of SID

همکاران طرح

فرانک فرزدی

دانشیار، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، پژوهشکده علوم بهداشتی (مرکز تحقیقات سنجش سلامت)

فرزانه مقتون

دانشیار، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، پژوهشکده علوم بهداشتی (مرکز تحقیقات سنجش سلامت)

مقداد نادری

رئیس اداره ممیزی مالیاتی و اطلاعات مالی سازمان تامین اجتماعی

امیر عباس فضایلی

رئیس گروه اقتصاد درمان سازمان تامین اجتماعی

لیلا احمدوند

کارشناس متخصص اقتصاد درمان سازمان تامین اجتماعی

کارشناس:

فاطمه ریاضی

کارشناس علوم ارتباطات اجتماعی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، پژوهشکده علوم بهداشتی
(مرکز تحقیقات سنجش سلامت)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	چکیده
۸	فصل اول: کلیات فصل اول: کلیات
۹	۱- بیان مساله
۱۳	۲- اهداف
۱۵	۳- تعریف عملیاتی واژه های کلیدی
۱۷	فصل دوم: بررسی متون
۱۸	۱- مقدمه
۱۹	۲- حسابداری بهای تمام شده
۲۰	۳- فعالیت های حسابداری بهای تمام شده (cost accounting activities)
۲۲	۴- تعریف بها یابی (Costing)
۲۳	۵- انواع سیستم های بها یابی
۲۷	۶- بها یابی بر مبنای فعالیت (Activity based costing)
۳۴	جدول شماره ۱ - تفاوت های بین روش های سنتی بها یابی و بها یابی بر مبنای فعالیت
۵۳	نمودار شماره ۱ - مدل دو بعدی بها یابی بر مبنای فعالیت
۵۴	۷- مروری بر مطالعات انجام گرفته در داخل کشور
۶۴	۸- مروری بر مطالعات انجام گرفته در خارج از کشور
۷۲	فصل سوم: روش پژوهش
۷۳	روش مطالعه
۷۳	جامعه پژوهش
۷۳	روش نمونه گیری
۷۳	نمونه مورد مطالعه
۷۳	روش و ابزار جمع آوری داده ها
۷۵	فصل چهارم: یافته ها
۷۶	مقدمه
۷۶	۱- وضعیت ارائه خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی در نظام سلامت کشور

گزارش نهایی طرح

امکان سنجی طراحی مدل محاسبه قیمت تمام شده خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی در مراکز تحت پوشش سازمان بیمه خدمات درمانی

۴-۴-۱-۲	مراکز فعالیت واحد رادیولوژی در مراکز ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی	۷۸
۴-۴-۳	دسته بندی هزینه های رادیولوژی در مراکز ارائه خدمات تشخیصی و درمانی	۷۹
۴-۴-۴	امکان سنجی محاسبه قیمت تمام شده خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی ... نمودار شماره ۲ - دسته بندی مراکز تصویربرداری ارائه دهنده خدمات رادیولوژی و سونوگرافی براساس هدف مطالعه	۸۰
۸۶	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	۸۷
۸۸	۱. مقدمه	۸۸
۸۸	۲. بحث و نتیجه گیری	۸۸
۹۲	جدول شماره ۲ - ماتریس امکانپذیری استفاده از تکنیک هزینه یابی بر مبنای فعالیت در گروه های مختلف مراکز تصویربرداری	۹۲
۹۲	۳. پیشنهادات	۹۲
۹۴	فهرست منابع	۹۴

گزارش نهایی طرح

امکان سنجی طراحی مدل محاسبه قیمت تمام شده خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی در مراکز تحت پوشش سازمان بیمه خدمات درمانی

چکیده:

افزایش سریع و روزافزون هزینه های بخش بهداشت و درمان به ویژه هزینه های بیمارستانی در سراسر جهان موجب گردیده است تا متخصصین اقتصاد سلامت و حتی پزشکان در تمام کشورها در پی یافتن شیوه جدیدی به منظور کنترل هزینه ها باشند. در حال حاضر به منظور استفاده کارآ و اثربخش از منابع مالی، سیستم های مدیریت هزینه به صورت روز افزونی به کار گرفته می شوند. بهایابی به عنوان بازوی توانمند مدیریت محسوب می شود زیرا اطلاعات مؤثری در جهت بهبود تصمیم گیری و اصلاح فرآیندهای انجام کار در اختیار مدیران قرار می دهد. روش بهایابی بر مبنای فعالیت^۱ یکی از روش های بهایابی است که امروزه مورد استفاده قرار می گیرد. این مطالعه با هدف بررسی امکان استفاده از سیستم بهایابی بر مبنای فعالیت در محدوده مشخصی از خدمات تصویر برداری (رادیولوژی و سونو گرافی) انجام گرفته است. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه بیمارستانهای طرف قرارداد سازمان بیمه خدمات سلامت ایران در شهر تهران است که به روش نمونه گیری تصادفی یک بیمارستان دولتی (بیمارستان شریعتی) و یک بیمارستان خصوصی (بیمارستان پیامبران) انتخاب و مورد بررسی قرار گرفت. بیمارستان ۱۵ خرداد ورامین نیز به عنوان نمونه بیمارستانهای غیرآموزشی به لیست بیمارستانهای مطرح شده در پروپوزال اضافه گردید. به منظور جمع آوری داده ها از روش های مشاهده سیستم، بررسی مستندات و مصاحبه با صاحبان فرایند استفاده شده است.

دستاوردهای مطالعه نشان داد که مراکز ارائه دهنده خدمت از نظر ثبت داده های مالی در سه گروه قابل طبقه بندی هستند. در گروه الف کلیه های هزینه های سطح واحد، سطح دسته، سطح

^۱. Activity Based Costing (ABC)

گزارش نهایی طرح

امکان سنجی طراحی مدل محاسبه قیمت تمام شده خدمات تشخیصی رادیولوژی و سونوگرافی در مراکز تحت پوشش سازمان بیمه خدمات درمانی

محصول و سطح بیمارستان قابل احصا است. در گروه ب فقط هزینه های سطح واحد و سطح دسته

قابل استخراج است و در گروه ج فقط اماکن محاسبه هزینه های سطح واحد محصول وجود دارد.

براین اساس به نظر می رسد بررسی وضعیت ثبت داده های مالی بیمارستان یکی از فاکتور های

اساسی است که بر امکانپذیری استفاده از تکنیک هزینه یابی بر مبنای فعالیت در محاسبه قیمت تمام

شده خدمات تأثیر می گذارد.

کلمات کلیدی: هزینه یابی بر مبنای فعالیت، خدمات رادیولوژی و سونوگرافی، سازمان بیمه سلامت

ایران